

Resultaten

van

een abonnee-

onderzoek

Mattanja Coehoorn
en Huub Mudde

De Levende Natuur is het tijdschrift voor natuurbeheer en voorziet daarmee zeker in een behoefte. Dit is één van de conclusies van een onderzoek onder 250 abonnees van De Levende Natuur dat wij, twee studenten van de Landbouwniversiteit in Wageningen, in het voorjaar van 1989 hebben uitgevoerd in opdracht van het bestuur van de Stichting De Levende Natuur. Vooral dank zij de enthousiaste medewerking van de door ons benaderde abonnees heeft het onderzoek veel nuttige informatie opgeleverd. Hiervoor willen wij én het stichtingsbestuur deze abonnees hartelijk bedanken!

In dit artikel worden de interessantste resultaten van het onderzoek genoemd.

Na vijf jaar De Levende Natuur nieuwe stijl wilde het stichtingsbestuur weten in hoeverre het tijdschrift voorziet in een behoefte en of die behoefte groot genoeg is voor een uitbreiding van het abonneebestand. Om hier iets over te kunnen zeggen is het noodzakelijk om goed inzicht te hebben in wie het tijdschrift nu lezen en waarom zij het lezen. Met dit inzicht in de samenstelling van het lezerspubliek van De Levende Natuur en in de sterke punten van het tijdschrift kan namelijk een gerichte wervingscampagne voor nieuwe abonnees worden opgezet. Een abonnee-onderzoek is het middel bij uitstek om de hiervoor benodigde informatie te verzamelen.

De abonnees

In het onderzoek hebben we veel informatie verzameld over de huidige abonnees. Het abonneebestand bestaat voor ruim 70% uit persoonlijke abonnees en voor een kleine 30% uit organisaties. De gegevens in dit artikel hebben alleen betrekking op de persoonlijke abonnees, omdat hierover meer gegevens zijn verzameld dan over organisaties. Van de persoonlijke abonnees blijkt ongeveer 90% uit mannen te bestaan. In tabel 1, 2 en 3 staan respectievelijk de verdeling van de persoonlijke abonnees naar leeftijd, studierichting en opleidingsniveau.

Van de persoonlijke abonnees is verder op te merken dat ze van veel organisaties voor natuurbeheer en - behoud lid zijn en veel tijdschriften op dit gebied lezen.

In het abonnee-onderzoek hebben we de abonnees opgesplitst in zes groepen, namelijk onderzoekers, natuurbeheerders, beleidsmakers, betrokkenen bij het onderwijs/educatie, voorlichters/adviseurs en geïnteresseerde amateurs. De groepen overlappen elkaar, zodat een abonnee deel kan uitmaken van meer dan één groep. Een uitzondering hierop zijn de amateurs, die wel een duidelijk afgebakende groep vormen. In tabel 4 staat de verdeling van de persoonlijke abonnees over de zes groepen.

Redenen voor een abonnement

Uit het abonnee-onderzoek komt een paar duidelijke redenen naar voren waarom mensen geabonneerd zijn op De Levende Natuur. Deze zijn af te lezen uit tabel 5.

In het abonnee-onderzoek is ook gekeken naar de beoordeling van de rubrieken in De Levende Natuur. Er is ondermeer gevraagd naar de leesfrequentie per rubriek. De resultaten hiervan staan weergegeven in tabel 6.

Minpunten en pluspunten

De door ons benaderde abonnees hebben ook aangegeven waarin De Levende Natuur zich volgens hen onderscheidt van andere tijdschriften. De door hen genoemde positieve factoren staan weergegeven in tabel 7 en de negatieve factoren in tabel 8.

Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van het abonnee-onderzoek is een aantal aanbevelingen gedaan aan het stichtingsbestuur. Uit tabel 7 en 8 blijkt, dat een aantal factoren als plus- en als minpunt scoort. Hieronder vallen de factoren toepasbaar, leesbaar, diepgang en lay-out. Geconcludeerd is, dat deze factoren gemiddeld genomen geen aanleiding geven tot wijziging. Over de inhoud en opzet van het tijdschrift is dan ook opgemerkt dat het belangrijk is het huidige wetenschappelijk niveau en de huidige diepgang te handhaven. Deze blijken namelijk acceptabel te zijn voor onderzoekers en niet te hoog voor de overige abonnees. Daarnaast moet de inhoud voornamelijk gericht blijven op natuurbeheer en moet de brede opzet van De

Levende Natuur gehandhaafd blijven. Dit zijn namelijk sterke, kenmerkende punten van het tijdschrift. Anders gezegd moet De Levende Natuur het medium over natuurbeheer zijn voor onderzoekers, beheerders, beleidsmakers, mensen in het onderwijs en amateurs. Hierbij dienen de huidige rubrieken gehandhaafd te blijven, maar blijkt het gedicht bij de meeste abonnees niet in een behoefte te voorzien. Ook is gesteld, dat in de artikelen niet te veel nadruk gelegd moet worden op theorieën en onderzoeksmethoden. Zelfs veel onderzoekers vinden dit van minder groot belang. Een ander kenmerkend punt van De Levende Natuur is, dat de artikelen door onderzoekers en beheerders zelf zijn geschreven.

Uit het abonnee-onderzoek is duidelijk geworden, dat de abonnees enthousiast zijn over De Levende Natuur; het is een uniek tijdschrift voor en over natuurbeheer in Nederland en België. Voor het voortbestaan van De Levende Natuur zijn echter nog meer enthousiaste abonnees nodig en ook u kunt daarbij helpen. Het werven van nieuwe abonnees via mond-tot-mond reclame blijkt namelijk succes te hebben.

K. M. Coehoorn en H. L. M. Mudde
Vakgroep Voorlichtingskunde
Landbouwniversiteit Wageningen
Thorbeckestraat 498
6702 CK Wageningen

20 t/m 29 jaar:	7%
30 t/m 39 jaar:	41%
40 t/m 49 jaar:	23%
50 t/m 59 jaar:	12%
60 t/m 69 jaar:	11%
70 t/m 98 jaar:	6%

Tabel 1. Percentage persoonlijke abonnees per leeftijdscategorie (totaal aantal = 148).

biologie:	42%
bosbouw:	12%
natuur-/milieubeheer:	7%
geografie:	4%
cultuurtechniek:	5%
tuinbouw/-techniek:	4%
groenvoorziening:	4%
recreatie:	2%
planologie:	3%
milieukunde/-recht:	2%
plantenveredeling/-teelt:	2%
faunabeheer:	2%
botanisch analist:	2%
zoölogisch analist:	1%
niet-groene studierichting:	20%

Tabel 2. Percentage persoonlijke abonnees dat een bepaalde studierichting heeft gevolgd (totaal aantal = 137).

Middelbare school:	3%
Lager Beroeps Onderwijs:	5%
Middelbaar Beroeps Onderwijs:	16%
Hoger Beroeps Onderwijs:	23%
Wetenschappelijk Onderwijs:	53%

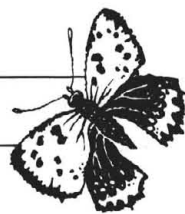
Tabel 3. Percentage persoonlijke abonnees dat een bepaald niveau van opleiding heeft (totaal aantal = 146).

onderzoekers:	30 (21%)
beheerders:	33 (23%)
beleidsmakers:	28 (19%)
onderwijs/educatie:	38 (26%)
voorlichters/adviseurs:	4 (3%)
geïnteresseerde amateurs:	77 (53%)

Tabel 4. Aantallen en percentages persoonlijke abonnees verdeeld naar groep (totaal aantal = 145).

gericht op natuurbeheer:	26%
algemene interesse in natuur:	30%
gemakkelijk leesbaar:	3%
toepasbare informatie:	12%
verband onderzoek-beheer:	5%
uniek tijdschrift:	8%
vakblad:	10%
breed opgezet:	7%
ondersteuning De Levende Natuur:	25%
continuïteit abonnement:	3%
actuele informatie:	20%
veldbiologie:	7%
redelijke prijs:	3%

Tabel 5. Percentage persoonlijke abonnees dat een bepaalde factor noemt als reden waarom zij een abonnement hebben genomen op De Levende Natuur (totaal aantal = 128).

	wetensch. artikelen	achtergrond- artikelen	interviews	boek- bespreking	signa- lement	vragen/me- dedelingen	gedicht
totaal aantal	146	146	142	146	144	147	146
altijd	51	35	26	44	39	39	21
bijna altijd	34	39	19	28	26	22	12
soms	11	22	34	16	22	21	15
haast nooit	3	3	12	9	10	14	29
nooit	1	1	9	3	3	4	23

Tabel 6. Percentage persoonlijke abonnees dat de rubrieken in De Levende Natuur met een bepaalde frequentie leest.

	onderz	beheer	beleid	onderw	voorl	hobby	totaal
totaal aantal	30	33	28	38	4	77	148
weet niet	—	—	—	(1)	—	(5)	(5)
niet goed ingevuld	(2)	(2)	(1)	(1)	—	(15)	(20)
goede lay-out	14	23	11	22	0	14	15
goed leesbaar	18	7	15	0	25	5	8
breed opgezet	36	26	26	28	25	16	23
diepgaand	18	36	37	22	75	28	29
helder betoog	14	10	11	8	0	7	9
wetenschappelijk	11	19	11	33	0	23	21
populair-wetensch.	7	3	7	6	25	2	4
gericht op nat.beh.	11	23	19	11	25	16	16
origineel	7	0	4	6	0	4	4
link onderz.-beheer	7	13	11	6	0	4	7
toepasbaar	18	23	19	14	0	9	11
actueel	11	7	11	3	0	4	7
relevante onderw.	4	0	0	3	0	0	2
alg. positief	18	3	11	8	0	12	11

Tabel 7. Percentage persoonlijke abonnees dat een bepaalde factor noemt waarin De Levende Natuur zich volgens hen positief onderscheidt van andere tijdschriften.

	onderz	beheer	beleid	onderw	voorl	hobby	totaal
totaal aantal	30	33	28	38	4	77	148
weet niet	(1)	—	—	—	—	(4)	(5)
niet goed ingevuld	(10)	(13)	(10)	(12)	(2)	(36)	(61)
geen neg. elementen	16	15	11	15	50	5	9
niet toepasbaar	5	30	22	12	0	14	17
weinig begrijpelijk	11	15	6	12	0	24	17
slechte lay-out	32	15	11	15	0	14	17
slechte schrijfstijl	16	10	17	8	0	11	13
niet zoals vroeger	0	5	0	8	0	14	9
te eenzijdige visie	0	0	0	11	0	5	6
teveel gedetail. ondw.	11	10	11	4	0	8	9
te weinig gedet. ondw.	11	10	11	8	0	5	7
te weinig diepgang	26	15	28	4	50	0	9
teveel gericht op NL	5	0	11	8	0	11	7
rubrieken overbodig	0	0	0	4	0	5	4
te weinig spec. ondw.	5	5	6	8	0	11	6
te weinig nummers	5	10	6	8	0	3	6
slechte naslagfunctie	0	0	0	11	0	5	5
niet actueel	5	5	17	4	0	3	5

Tabel 8. Percentage persoonlijke abonnees dat een bepaalde factor noemt waarin De Levende Natuur zich volgens hen negatief onderscheidt van andere tijdschriften.

Naschrift van het bestuur

Het gedegen onderzoek van Mattanja Coehoorn en Huub Mudde heeft ons een duidelijk beeld gegeven van het huidige abonneebestand. Het vormt de basis van de nieuwe actie om het aantal abonnees te vergroten, want dat is noodzakelijk om de uitgave van De Levende Natuur voort te zetten. Er zijn nu 1710 abonnees. Pas bij 2000 abonnees wordt de uitgave kostendekkend en bij 2500 zijn meer professionele voorzieningen mogelijk.

Uit het onderzoek is gebleken, dat De Levende Natuur voorziet in de behoefte als het tijdschrift voor natuurbeheer en dat de helft van de abonnees uit vakmensen bestaat. De andere helft wordt gevormd door amateurs. In deze categorie geïnteresseerden voor natuurbeheer blijken nog velen het tijdschrift niet te kennen. Ook voor beleidsmedewerkers en in de natuureducatie kan De Levende Natuur een interessante functie vervullen.

De abonneewerving zal zich dan ook op al deze groepen in Nederland en België richten en zal zo professioneel mogelijk worden aangepakt. Wij bereiden nu een wervingscampagne voor, waarvan Drs. Vera de Meester-Manger Cats het voortouw neemt. Wilt U onze actie ondersteunen? Uit bovengenoemd onderzoek is immers gebleken, dat de meeste abonnees geworven worden door mond-tot-mond reclame. U kunt voor het werven van abonnees de beschikking krijgen over oude nummers, folders, opgavekaarten en zelfs dia's. Meer hierover op de laatste pagina van dit nummer.

Hopelijk zal Uw steun als onderdeel van onze wervingscampagne binnenkort leiden tot het minimale niveau van 2000 abonnees. Wij doen ons best.

Het Bestuur van de Stichting
De Levende Natuur